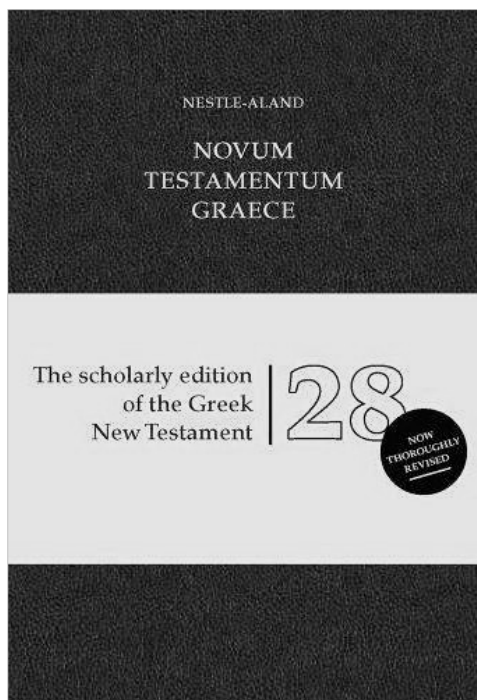

Novum Testamentum Graece (Na28): Nestle–Aland 28th Edition.

The Institute for New Testament Textual Research,
Münster 2013.

A Nestle–Aland névpár minden teológiai hallgató és lelkipásztor előtt ismerősen hangzik, hiszen tanulmányaik évei alatt szinte naponként kezükbe kellett venniük az Újszövetség általuk kiadott görög szövegét. A névpár tehát a görög Újszövetség leginkább ismert szövegiadását jelzi, amely napjainkban több mint százszáztondós gondos szövegkritikai kutatómunkát tud maga mögött, s 2013-ban immár a 28. kiadása jelent meg. Az alábbiakban mindenekelőtt a Nestle–Aland kialakulásának rövid ismertetését adjuk, majd pár mondatban az új kiadást mutatjuk be.

Nestle + Aland = Nestle–Aland

Eberhard Nestle 1898-ban adta ki első görög Újszövetségét, amelyet egyaránt javasolt iskolai, egyházi, illetve kutatási célokra. Ez a Tischendorf, Westcott/Hort és Weymouth-féle Újszövetségekre épített és a korabeli szövegkritika alapműve lett.

Eberhard Nestle 1901-től cserélte fel az Újszövetség görög szövegét a Bernhard Weiss-féle szöveggel, és a következőképpen állapította meg a követhető változatot: egybevetette a három variánst, majd azt közölte, amely legalább két változatban fordul elő ugyanolyan formában. Amennyiben eltérést állapított meg, ezt az apparátusban tüntette fel. Az Eberhard Nestle által készített apparátus még kezdetlegesenek mondható az 1898-as kiadásban.

A kritikai apparátust Eberhard Nestle fia, Erwin Nestle fejlesztette tovább. 1927-ben olyan Újszövetséget adott ki, amelyben – a fontosabb olvasási módok mellett – a legrégebbi fordítások és az egyházatyáknál előforduló idézetek is helyet kaptak. E hivatkozások is még kívánni valót hagytak maguk után, mert nem származtak eredeti forrásból.

Az alcímünkben álló + azt a fejleményt jelzi, amikor a múlt század derekán Kurt Aland is csatlakozott Nestléhez. Ő ellenőrizte azokat az eredeti kéziratokat, amelyekből az egyházatyáktól származó idézetekre lehet hivatkoz-

ni az apparátusban, és ahol szükséges volt, javításokat eszközölt. Közös munkájuk eredményeként jelent meg az Újszövetség 25. kiadása (1963), amely már az általunk közismert Nestle–Aland márkanévet viselte.

Az 1979-ben megjelent 26. kiadás teljesen újat hozott. Eddig a gyakorlatban előforduló variáns került a fő szövegbe, most azonban azt a szöveget közölték, amely az időközben összegyűjtött alapszövegek és variánsok feldolgozásából állt elő. Ebben már meg lehet lelni a korai papiruszokat és kéziratokat.

A szöveg tehát hűen tükrözi a 20. század szövegkritikai eredményeit. A 26. kiadás szövege azonos az *UBS Greek New Testament* 1975-ös, 3. kiadásával, ugyanis a két Újszövetség kiadását éveken át ugyanazok a kutatók készítették elő, azzal az eltéréssel, hogy mindegyik esetben más a célcsoport, és ugyanakkor máshova került a hangsúly.

A *Greek New Testament* mindenképp előtt a fordítók számára készült. A *Novum Testamentum Graece* az Újszövetség szövegének tudományos vizsgálatát tette lehetővé.

A 27. Nestle–Aland továbbítte az előző kiadás szövegét, változtatások pedig az *Editio Critica Maior* alapján történtek a Katolikus levelek esetében. Az apparátus bővebb lett annál, mint amit az előző kiadásban tettek közzé. A Nestle–Aland munkaközösségében jelenleg Barbara Aland és Johannes Karavidopoulos tölt be fontos szerepet.

A Nestle–Aland 28. kiadása

Az Újszövetség szövegének legújabb megjelentetése új feladatok elé állította a munkaközösséget. Egyrészt alapvető vizsgálat alá kellett venniük a kritikai apparátust, hogy az könnyebben kezelhetővé és áttekinthetővé legyen. Másrészt figyelembe kellett venniük az *Editio Critica Maior* legújabb szövegkritikai felismeréseit. Megtörtént tehát a teljes szöveg tartalmi ellenőrzése, és a Katolikus levelek új alakban jelentek meg. További újításnak számít, hogy a 28. kiadás digitális változatban is elérhető.

A szerzői jog

A Biblia Isten ajándéka az emberiségnek, ám a kritikai kiadások évekig tartó tudományos munkák eredménye, amelyeknek felhasználása megköveteli az alapvető szerzői jogok tiszteletben tartását. Aki a Nestle–Aland szövegből egyszerre 100 versnél kevesebbet használ fel, a következő hivatkozással tartozik a kiadónak: *Griechischer Bibeltext aus: Novum Testamentum Graece, 28., revidierte Auflage, hg. v. Barbara Aland u. a., © 2012 Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart*. A 100 vers fölötti átvétel pedig külön engedélyt igényel. A bibliatársulatok külön elbírálás alá esnek, mert munkájuk misztikus célt szolgál.

További információkat és érdekességeket tudhatunk meg az alábbi honlap felületén: <http://www.nestle-aland.com/en/home/>; és ugyanitt lehetőség nyílik arra is, hogy az új kiadást akár on-line módban is megvásárolhassuk.

Bekő István-Márton